

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: F. A. D. S.**, nar. „X“, státní příslušnost Irák, trvale bytem „X“, t.č. Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice, zastoupeného Organizací pro pomoc uprchlíkům, Kovářská 4, Praha, proti **žalovanému: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend**, Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2016, č.j. KRPU-211135-77/ČJ-2015-040022-SV,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2016, č.j. KRPU-211135-77/ČJ-2015-040022-SV, kterým bylo rozhodnuto, že podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), se prodlužuje doba trvání zajištění za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem, ze dne 12.10.2015, č.j. KRPU-211135-38/ČJ-2015-040022-SV, která byla prodloužena rozhodnutím OPKPE Ústí nad Labem ze dne 21.12.2015, č.j. KRPU-211135-63/ČJ-2015-040022-SV, o 30 dnů.

V žalobě uvedl, že zajištění je nezákonné, neboť je v rozporu s ustanovením § 124 odst. 1 písm. b) spolu s ustanovením § 123b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V daném případě nebyla v rozporu se

zákonem dána přednost uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, které má před zajištěním přednost. Závěr žalovaného, že na základě chování žalobce a jeho jednání lze předpokládat, že svým konáním bude mařit nebo stěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, je nezákonný, neboť přicestování v úkrytu, bez cestovních dokladů a v uvádění, že žalobce chce pokračovat dále do Švédska, nelze považovat za dostatečné důvody pro zajištění. Na podporu svých argumentů odkázal žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 234/2005-59. Žalobce je na území České republiky poprvé, tudíž se nikdy dříve nemohl dopustit porušení zákona o pobytu cizinců ani jiných právních předpisů. Dále je dle žalobce zajištění nezákonné, protože účel zajištění nemůže být naplněn podle § 179 odst. 1 a 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců, ve spojení s čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, neboť nemůže být naplněn účel zajištění, který je správní vyhoštění z České republiky. Žalobce se svoji zemi původu rozhodl opustit, protože se cítil ohrožen na svém životě z důvodu válečného stavu a strachu z Islámského státu. Již v roce 2006 byl unesen, přičemž na svobodu se dostal jen díky tomu, že za něj rodina zaplatila výkupné. Dále žalobcův otec zemřel při bombovém útoku v roce 2010 v Bagdádu, kde rovněž stále dochází k útokům i na civilní obyvatelstvo. Obává se, že v případě nuceného návratu ho ihned na letišti vystaví nelidskému zacházení a jeho život bude ohrožen ve smyslu ustanovení § 179 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dále žalobce shledává skutečné nebezpečí vážné újmy ve vážném ohrožení života z důvodu svévolného násilí v situacích ozbrojeného konfliktu podle § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců a také ve skutečnosti, že je jeho vycestování v rozporu s mezinárodními závazky České republiky podle písm. d), mimo jiné i s čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Vzhledem k tomu, že žalovaný se ve svém rozhodnutí o prodloužení zajištění nevypořádal s otázkou hrozící vážné újmy žalobce, účel zajištění nemůže být naplněn. Žalobce má důvodné obavy o svůj život, neboť mu bylo vyhrožováno a byl pronásledován, protože je sunnita, což vedlo k tomu, že jeho bratr byl 6x postřelen a jeho otec zabit. Kromě v Iráku vnitřně vysídlených osob, je i nebezpečné se přesouvat z jedné oblasti do druhé. V daném případě účel zajištění ztratil své ospravedlnění, kdy sice příslušné orgány vyvíjejí v řízení určitou aktivitu, ale je již patrné, že z nějakého důvodu (např. neochoty cizího státu dotčenou osobu přijmout) je vyhoštění prakticky nerealizovatelné. Žalovaný měl před vydáním rozhodnutí o zajištění alespoň předběžně posoudit možné překážky správního vyhoštění žalobce a učinit si úsudek o tom, zda je jeho správní vyhoštění, vycestování nebo předání alespoň potencionálně možné. Žalovaný se blíže nezabýval realizovatelností vyhoštění žalobce, čímž porušil ustanovení § 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Žalovaný ve svém písemném vyjádření poukázal na to, že žalobce je dospělou svéprávnou osobou, přičemž žalobce svého narození sám uvedl a jedná se o osobu starší 15ti let. Doručení oznámení o zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění sám žalobce označil jako zcela jednoznačně a prokazatelně splněnou podmínku zajištění. To, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, žalovaný dostatečně odůvodnil v žalobou napadeném rozhodnutí na straně sedmé. Nebezpečí maření a ztěžování výkonu správního rozhodnutí žalovaný řádně v napadeném rozhodnutí odůvodnil a uvedl i své závěry, v čem dané nebezpečí spatřuje, a to na straně sedmé a osmé žalobou napadeného rozhodnutí. Opakované porušování právních předpisů o pobytu cizinců na území jednotlivých států EU, včetně ČR, snaha pokračovat v nelegální cestě dále do Švédska a využití služeb převaděčů ospravedlňují zajištění žalobce. Skutečnosti uvedené v žalobě uvedl žalobce

nejdříve ve svém opožděném odvolání a po celou dobu vedených řízení před žalovaným uváděl více méně obecné informace o existenci bojů v Iráku, o zabití otce, kdy neví, kdo ho zabil a o nesvobodě. Žalobce žil přímo v Bagdádu a i po řádném poučení o možnosti požádat o mezinárodní ochranu v České republice tak neučinil. Ze žádného sdělení žalobce nevyplývá, že by realizace správního vyhoštění nebyla možná. Spolupráce s Iráckými úřady ve věci ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu plně funguje, je však časově náročná a závislá na informacích poskytnutých samotným žalobcem.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a s ustanovením § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaný i žalobce s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s. která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlédnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž musí přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 12.10.2015 byl žalobce zajištěn, neboť bylo zjištěno, že se pohybuje na území České republiky bez platného cestovního dokladu, kterým by prokázal svoji totožnost a nedisponuje ani vízem pro vstup a pobyt na území České republiky ani schengenského prostoru. Z podání vysvětlení žalobce, stejně jako z jeho následného vyjádření jako účastníka řízení vyplývá, že je občanem Iráku, který se rozhodl opustit Irák z důvodu špatné bezpečnostní situace a nesvobody a jeho cílem je požádat o azyl ve Švédsku. Důvodem odchodu byla obava o život, neboť je šíit. Ví, že se v České republice a v schengenském prostoru zdržuje neoprávněně, ale myslel si, že Českou republikou jen projede. O azyl v žádné zemi dosud nežádal. Nemá žádné rodinné, ekonomické, kulturní ani společenské vazby na území České republiky. Matka a jeho bratr jsou Iráku, kde dříve žil. Chce pokračovat v cestě do Švédska. Poslední finanční prostředky dal za cestu do Švédska. K možnosti vycestování žalobce do Iráku si žalovaný vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 15.10.2015, v němž je uvedeno, že vycestování žalobce do Iráku je možné.

Žalobci bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 4.11.2015 uloženo správní vyhoštění na dobu 1 roku. Ze sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 23.2.2016 vyplývá, že se čeká na ověření totožnosti od iráckých úřadů, že v období od 1.8.2015 do 23.2.2016 bylo realizováno celkem 28 návratů občanů Iráku a že v případě prodloužení zajištění do 180-ti denní zákonné lhůty by ještě bylo možné realizovat správní vyhoštění žalobce.

Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního

vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2.11.2011, sp. zn. 1 As 119/2011, www.nssoud.cz, správní orgány jsou povinny při rozhodování o prodloužení doby zajištění cizince podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly. Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu. Nejsou-li tyto podmínky respektovány, nemá skutková podstata, z níž správní orgán v řízení vychází, oporu v předloženém spisovém materiálu. Je úkolem soudu, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby zajištění hodnotil postup žalovaného v řízení o správním vyhoštění a aby přezkoumal, zda uvážení správního orgánu o prodloužení zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že správní orgány musí při rozhodování o zajištění sledovat účel, pro který bylo omezení osobní svobody v podobě zajištění cizinců přijato; tím je především zabránění maření výkonu správního vyhoštění. Je tedy třeba trvat na tom, aby správní orgány při rozhodování o zajištění cizince zvážily, zda je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.4.2009, č.j. 1 As 12/2009 - 61). Tyto závěry bezpochyby platí i při rozhodování o prodloužení doby zajištění. Soudy jsou povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné; ověří tedy především, zda žalovaný postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli; bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů.

K možnostem uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců žalovaný na str. 7 po vyhodnocení situace žalobce uvedl, že je u něj jasný předpoklad dalšího, opakovaného, nelegálního pobytu na území schengenského prostoru, a proto nepostačuje uložení zvláštních opatření za účelem vycestování. Soud se s tímto hodnocením plně ztotožňuje, neboť jak konstatováno shora, žalobce nedisponuje finančními prostředky ani nemá na území České republiky žádné osoby, které by mu poskytly po dobu řízení ubytování, naopak jeho cílem je pokračovat v cestě do Švédska. Žalobce nic konkrétního, co by tyto úvahy vyvracelo, netvrdí.

Ze shora citovaných skutečností patrných ze správního spisu vyplývá, že jedním z nezbytných kroků k vystavení náhradního cestovního dokladu žalobci je ověření totožnosti ze strany orgánů Irácké republiky. V daném případě se v současnosti čeká na reakci orgánů Irácké republiky k ověření totožnosti žalobce. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí vyjádřil, které úkony je nutno provést za účelem realizace vyhoštění, že již byl proveden konzulární pohovor a čeká se na reakci orgánů Iráku.

Soud konstatuje, že skutečnosti, že žalobce nelegálně vstoupil na území České republiky, pobýval na jejím území nelegálně, jeho cílem je dostat se do Švédska, na území České republiky nemá žádné vazby ani finanční prostředky, a nechce zde ani požádat o azyl svědčí o tom, že je u něj dáno nebezpečí útěku a tím maření již uloženého správního vyhoštění.

Důvody, které brání dalšímu postupu v realizaci vyhoštění, byly v žalobou napadeném rozhodnutí dostatečně vyjádřeny. Soud akceptuje, že se v současnosti čeká na reakci orgánů Irácké republiky a dosud nebylo možno vyhoštění realizovat, neznamená to však nemožnost realizace správního vyhoštění žalobce do Iráku nebo nemožnost pokračování zajištění. Nic nesvědčí o tom, že by realizace nuceného správního vyhoštění nemohla být ve vztahu k žalobci provedena. Žalobcův příběh, který má svědčit o jeho potencionálním pronásledování a způsobení vážné újmy na území Iráku, znevěrohodňuje i rozporné tvrzení, že je šíít (viz protokol ze dne 13.10.2015) a sunnita (dle žaloby).

Při úvaze o pravděpodobnosti realizace vyhoštění v rámci rozhodování o zajištění je nutno zohledňovat aktuální situaci ve státě, do kterého má být cizinec vyhoštěn. Pokud existuje zastupitelský orgán dožadovaného státu, který spolupracuje při realizaci správního vyhoštění, musí mít správní orgán po splnění zákonných podmínek, možnost v reálném čase vyhoštění realizovat, nebo se o něj pokusit. Jiná situace by samozřejmě nastala, pokud by již stát, do něhož by měl být cizinec vyhoštěn, fakticky neexistoval, neboť by jeho státní orgány byly z nějakého důvodu paralyzovány, neexistovaly nebo pokud by orgány tohoto státu výslovně odmítaly spolupráci. V takovém případě by předpoklad realizace správního vyhoštění zjevně nebyl dán. Tak tomu ovšem v daném případě není, neboť irácké orgány, byť třeba pomalu, spolupracují. O nepřipadné zobecnění se žalobce snaží, když poukazuje na to, že situace není bezpečná ani v Bagdádu, kdy žalobce bydlel, neboť i tam dochází k útokům na civilisty a při jednom z útoků byl zabit jeho otec. Tuto argumentaci žalobce soud přijmout nemůže, neboť v takovém případě by zajištění za účelem vyhoštění nebylo možné nejen vůči žádnému obyvateli Iráku, ale i dalších zemí, kde je úroveň bezpečnosti nižší než v České republice.

Žalovaný správně vyhodnotil, že předpoklad reálnosti vyhoštění žalobce trvá a soud neshledal, že by došlo k porušení § 124 odst. 1 písm. b), odst. 3 zákona o pobytu cizinců, k porušení čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků nebo k čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému a ponižujícím zacházení neb trestání.

Soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 14. března 2016

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová